

جمهوری اسلامی ایران

Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ایران-ایزو

۱۳۵۵۰

چاپ اول

اردیبهشت ۱۳۹۲

INSO-ISO

13550

1st. Edition

**Identical with
ISO 13550:2002
May.2013**

تعیین هیدرومتری – اندازه‌گیری شارش در
کانال‌های باز با استفاده از ساختارها –
استفاده از دریچه‌های پایین ریز عمودی

**Hydrometric determination – Flow
measurements in open channels using
structures – Use of vertical underflow gates**

ICS:17.120.20

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است. تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
" تعیین هیدرومتری - اندازه‌گیری شارش در کانال‌های باز با استفاده از ساختارها - استفاده از
دریچه‌های پایین ریز عمودی "

<u>رئیس:</u>	<u>سمت و / یا نمایندگی</u>
محمدی لیواری، احد (فوق لیسانس فیزیک)	سازمان ملی استاندارد ایران
<u>دبیر:</u>	
رضوانپور، رحیم (فوق لیسانس روابط بین‌الملل)	سازمان ملی استاندارد ایران
<u>اعضاء:</u> (اعضای ترتیب حروف الفبا)	
آذری، سیاوش (لیسانس فیزیک)	سازمان ملی استاندارد ایران
بری، مقصود (لیسانس فیزیک)	سازمان ملی استاندارد ایران
حشمی، مهناز (لیسانس فیزیک)	سازمان ملی استاندارد ایران
شعاع‌نیری، مهرداد (لیسانس فیزیک)	سازمان ملی استاندارد ایران
شوقی، مهدی (فوق لیسانس شیمی)	شرکت آروین سیستم
صبور گیلوان، عباس (لیسانس مکانیک)	سازمان ملی استاندارد ایران
غنی راینی، محمد (لیسانس فیزیک)	سازمان ملی استاندارد ایران

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
ه	پیش گفتار
۱	هدف و دامنه کاربرد

پیش‌گفتار

استاندارد "تعیین هیدرومتری - اندازه‌گیری شارش در کانال‌های باز با استفاده از ساختارها - استفاده از دریچه‌های پایین ریز عمودی" که پیش‌نویس آن در کمیسیون فنی مربوط بر مبنای روش تنفیذ مورد اشاره در راهنمای ISO/IEC Guide 21-1 پذیرش منطقه‌ای یا ملی استانداردهای "بین‌المللی/منطقه‌ای" و دیگر مدارک استاندارد (به عنوان استاندارد ملی ایران، تهیه شده و در دویست و هفتمین اجلاس کمیته ملی استاندارد اندازه‌شناسی و اوزان و مقیاس‌ها مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۰ مورد تصویب قرار گرفته است. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌گردد.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر اساس پذیرش استاندارد بین‌المللی به شرح زیر است :

ISO13550:2002, Hydrometric determinations – Flow measurements in open channels using structures – Use of vertical underflow gates

تعیین هیدرومتری – اندازه‌گیری شارش در کانال‌های باز با استفاده از ساختارها – استفاده از دریچه‌های پایین ریز عمودی

هدف و دامنه‌ی کاربرد

این استاندارد ملی، براساس پذیرش استاندارد بین‌المللی ISO 13550:2002 تدوین شده است. هدف از تدوین این استاندارد ارائه روش‌های مشخص برای تعیین‌آب خروجی در کانال‌های باز در شرایط شارش یکنواخت با استفاده از دریچه‌های پایین ریز عمودی بر روی سطح افقی هموار بین دیوارهای عمودی تحت شرایط مدولی^۱ یا غیر مدولی^۲ است. از اهداف دیگر، کمک به پیشرفت روابط تخلیه‌ی مرحله‌ای در ساختارهای موجود دریچه‌ای و به منظور توجه به ویژگی‌های این ساختارها است که فرصت‌های مناسبی را فراهم میکنند.

همچنین در صورت نیاز به درستی بهتر در اندازه‌گیری، ساختار دریچه‌ها با کمک روشی مناسب و با اندازه‌گیری واقعی آب خروجی کالیبره می‌شود. کلیه بندهای استاندارد بین‌المللی ISO 13550:2002 در مورد این استاندارد معتبر و الزامی است.